

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «КИЇВСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»**

**СТРАТЕГІЇ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ
В МОВНІЙ ОСВІТІ СУЧАСНОГО ВНЗ**

**Збірник матеріалів
IV-ї Міжнародної
науково-практичної конференції**

**15 березня 2018 р.
КИЇВ**

УДК 37.013.43:81:378.4
ББК 74.484.4я431
С 83

*Рекомендовано до друку науково-методичною радою ДВНЗ «Київський національний університет імені Вадима Гетьмана»
Протокол № 7 від 24 квітня 2018 р.*

Стратегії міжкультурної комунікації в мовній освіті сучасного ВНЗ [Електронний ресурс]: зб. матеріалів Міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ (15 березня 2018 р.). — К.: КНЕУ, 2018. — 390 с.

У збірнику представлені матеріали презентаційних доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції, у яких значну увагу приділено лінгвістичному компоненту міжкультурних комунікацій, дотриманню європейських стандартів у мовній підготовці фахівців нового покоління, що передбачає широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій та усвідомлення міждисциплінарної важливості іншомовних комунікативних компетенцій у програмі інноваційного розвитку дослідницького університету.

The collection of the articles highlights theoretical and practical issues in the sphere of intercultural communications and outlines modern transformational trends within national language teaching strategies. Special emphasis is put on the research dealing with linguistic modelling of intercultural communication in modern globalized world where the academic process is viewed as a multi-dimensional entity, which embraces scientific and educational, cultural and business aspects organised around the linguistic dimension.

Редакційна колегія

І.А. Колеснікова — д.філол.н., проф. (голова); М.М. Гавриш — к.філол.н., доц. (відповідальний редактор); С. Курбатов — д.ф.н., головний наук. співроб; І.А. Синиця — д.філол.н., ст.наук.співроб.; М. Kornacka — Dr., (Uniwersytet Warszawsky); Y. Arustamyan — PhD, Associate Professor (National University of Uzbekistan); Ю.М. Друзь — к.пед.н., доц.; А.В. Капуш — к.філол.н., доц.; Л.С. Козловська — к.філол.н., доц.; А. Новацький — к.філол.н. (Польща); О.В. Капустіна — к.пед.н., доц.; Л.О. Случайна — к.політ.н., доц.; Г.М. Сюта — к.філол.н., ст.наук.співроб.; О.Л. Шевченко — к.філол.н., доц., Е.І. Щукіна — к.пед.н., доц.

Технічний супровід

М. Алейнікова, ст. викл.

Загальну редакцію здійснено із збереженням авторського стилю

*Адреса редакційної колегії: 03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1,
ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
тел. 371-61-74*

ISBN 978-966-956-090-1

© KHEU, 2018

<i>Чуркіна О.В.</i>	Cross-cultural approach in modern foreign language education	102
<i>Шевченко О.Л.</i>	Проблеми подолання бар'єрів міжкультурної комунікації	107
<i>Шпильківська Л.С.</i>	Створення належних умов для розвитку міжкультурної комунікації	113
МОВНЕ МОДЕЛЮВАННЯ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ		
<i>Abdullaeva N.R.</i>	Concept «intelligence» in Uzbek and English languages	118
<i>Алпатова О.В., Азібалова Т.М.</i>	Об'єктивація понять як запорука продуктивної міжкультурної комунікації	122
<i>Артеменко А.І.</i>	Прагматичні стратегії міжкультурної комунікації в період глобалізації	127
<i>Василенко І.О.</i>	Спроба подолання соціокультурних стереотипів у процесі міжкультурної комунікації	133
<i>Воробійова Ж.Ю.</i>	Модернізація освітньої системи в Україні в контексті освітніх реформ у землях Німеччини	136
<i>Дмитренко О.П.</i>	Комунікативна поведінка у міжкультурній комунікації	141
<i>Запара В.М.</i>	Teaching Professional English in training students of tourism	148
<i>Кривич Н.Ф.</i>	Компетентнісний підхід як складник успішної комунікації студентів-економістів	151
<i>Круківський В.І., Турчанінова В.Є.</i>	Комунікативно-прагматичні особливості референційного підходу до значення юридичного концепту (на матеріалі французької мови)	154
<i>Місник Н.В.</i>	Освітні практики як фактор оптимізації навчального процесу (комунікативний аспект)	158
<i>Прокопчук Л.В.</i>	Використання активних методів навчання для розвитку міжкультурної компетенції	161
<i>Сікорський А.І.</i>	Генезис писемності як перший приклад співробітництва між освітніми закладами	167
<i>Тараненко Л.І.</i>	Інваріантна та варіантні моделі структурно-фабульної побудови євангельських притч	172
<i>Aleksander JANISZEWSKI</i>	Bibliografia Ukrainy i Polski: w czym polega różnica?	175
<i>Ярошевич І.А.</i>	Ступені і різновиди міжчастиномовної транспозиції	181
ТРАНСФОРМАЦІЯ НАЦІОНАЛЬНИХ ПЕДАГОГІЧНИХ СТРАТЕГІЙ МОВНОЇ ПІДГОТОВКИ В ТРАЄКТОРІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ		
<i>Алейнікова М.Г., Бобрівник С.Л., Гайдученко С.В.</i>	Актуальні виклики дистанційного навчання іноземним мовам у ДВНЗ «Київський національний економічний університет ім. Вадима Гетьмана»	187
<i>Андрійко В.І.</i>	Використання пісенного матеріалу у формуванні соціокультурної компетенції студентів	193

6. Семенюк О., Паращук В. Категорії комунікативної поведінки етнокультурному аспекті (на матеріалі слов'янських та англійських лінгвокультур) // Нова філологія. Зб. наук. праць. — Запоріжжя, 2007. — №28.

7. Сорокин Ю.А. Национально-культурная специфика общения народов СССР / Ю. А. Сорокин, Н. В. Уфимцева [и др.]. — М.: Наука, 1982. — 150 с.

8. Сорокин Ю.А. Этнопсихолінгвістика / Ю. А. Сорокин, И. Ю. Марковина, А. Н. Крюков [и др.]; отв. ред. и авт. предисл. Ю. А. Сорокин. — М.: Наука, 1988. — 192 с.

9. Стернин И.А. О понятии коммуникативного поведения / И. А. Стернин // Kommunikativfunktionale Sprachbetrachtung. — Halle, 1989. — S. 279–282.

10. Стернин И.А. Коммуникативное поведение в структуре национальной культуры // Этнокультурная специфика языкового сознания: РАН. Ин-т языкознания. — М., 1996. — С. 97–113.

11. Стернин И.А. Очерк американского коммуникативного поведения / [Науч. редакторы И. А. Стернин, М. А. Стернина]. — Воронеж: Истоки, 2001. — 206 с.

12. Тер-Минасова С. Язык и межкультурная коммуникация. — М.: Слово, 2000. — 259 с.

13. Dieter-W. Allhoff, Waltraud Allhoff Rhetorik & Kommunikation. Ein Lehr-Übungsbuch. 14., völlig neu bearbeitete und erweiterte Auflage/ Mit Arbeitsblättern und zahlreichen abbildungen, 2006 by Ernst Reinhardt, GmbH & Co KG, Verlag, München.

Запара В.М.

викладач

кафедри іноземних мов факультету природничо-географічної освіти та екології

Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова

TEACHING PROFESSIONAL ENGLISH IN TRAINING STUDENTS OF TOURISM

***Анотація.** У статті розглядається поняття іноземної мовної компетентності, її роль у навчанні професійної термінології студентів спеціальності «Туризм». У ній аналізується навчання англійської мови професійного спрямування майбутніх фахівців у сфері туризму як передумови їх ефективного міжкультурного спілкування.*

***Ключові слова:** іноземна мова професійного спрямування, фахівець у галузі туризму, міжкультурна комунікація, професійна термінологія.*

***Abstract.** The article considers the notion of foreign language competence, its role in teaching professional terminology by the students of Tourism. It analyzes teaching professional English of would-be experts in the field of tourism as prerequisite of their effective intercultural communication.*

***Key words:** professional foreign language, specialist in the sphere of tourism, intercultural communication, professional terminology.*

The purpose of teaching professional English is the acquisition of a foreign language as a means of communication and the acquisition of professionally oriented foreign competence for the successful pursuit of further professional activities. Unlike the term «qualification», competences include such qualities as ability to work in a

team, communicative abilities, ability to learn, evaluate, think logically, select and use information [2].

The article describes the technique developed by the teaching staff to organize classroom lessons and independent work for the learners studying English for Tourism at the faculty of Natural Sciences and Ecology Education. In modern literature, the term «competence» is interpreted as a set of questions, in which a person has certain knowledge, and the term «competent» — as owning competence, or as one who is aware of a certain area [3, c. 282]. At the classroom lessons students work with the following types of tasks: text analysis; grammar situations; micro essays; speech patterns; mastering speaking skills [1]. During their independent work the students perform tests and teamwork tasks placed on the platform Moodle.

The obtained results showed that the technique of organizing classroom activities and independent work, developed by the teaching staff, had a positive impact on the level of foreign language competence acquired by the students in the sphere of Tourism. Students' acquisition of professional terminology, as an integral part of functional competence, is the key to a successful, professionally oriented foreign language learning. It is obvious that the study of terminological vocabulary in teaching of a professional foreign language will be the more successful and effective, the better the choice of foreign language professional material involved in the educational process.

Such basic material is texts of a professional direction. The pedagogical conditions of the formation of foreign language competence comprise the interrelationship of the humanities and professional disciplines in training students, the vocational and academic orientation of foreign language learning, a combination of multimedia with traditional forms of studying, intensification of students' independent work by means of distance learning.

English for Tourism as professionally-oriented language (English for Specific Purposes) includes a wide range of competences to be held by a specialist: communication with clients and reaching an agreement on housing (hotel business), catering (restaurant business), travel (transport), health insurance and life safety, financial and banking operations, visits to places of interest and attractions, etc., maintaining the necessary documentation, writing letters, processing complaints, telephone conversations, negotiations, meetings, presentations, advertising materials and so on.

The basis of the foreign language course for Tourism should comprise the theoretical course textbooks, covering the basic concepts on the topic and containing the specific terminology for processing with the block of exercises aimed at the development of vocabulary, articles from the original periodicals, which consider modern proposals on this topic with an emphasis on these issues for further discussion in groups, as well as role-playing games and case-studies to stimulate speaking activity with the subsequent writing of the results of the discussion in the form of creative and/or project work.

Structuring the teaching material gives students the opportunity of getting acquainted not only with the subject and professional terminology in a foreign language for using in the professional field, but also with the latest news and achievements in the

specialty, which will promote their research and scientific activities and will stimulate their interest in learning a foreign language. Our study programme comprises several modules which provide for the formation of lexical vocabulary and practical skills needed to work in the following areas: Tourist destinations (description of tourist destinations, preparation and presentation of the city/resort, selection of directions in accordance with the client's request, a letter-response to the client's request). Sightseeing (a description of city and natural attractions, the presentation of museums, the work of tourist information offices with customers). Travel agencies (work with customers by phone, filling out customer applications, a letter confirming the reservation, and writing a report on the results). Tour operator activity (interaction of tour operators and travel agencies, editing of tourist brochures, work with customer complaints, letter-response to customer complaints). Individual tours (selection of the tour at the request of the client, compiling an individual tour at the request of the client, presentation of the tour). Hotels (description of hotels located in the resort area, hotel infrastructure, hotel rooms, hotel services, hotel selection upon client's request, preparation and presentation of the hotel, hotel evaluation). Food/Catering Services (a description of the national cuisine, dishes, drinks, cooking, drawing up and holding a restaurant presentation, visiting a restaurant, working with customer complaints).

The emphasis in teaching English for Tourism is that it is integrated into the subject matter which is interesting for the students. They will acquire English as they work with materials which they find interesting and relevant and which they can use in their future professional activities. In this view, ESP is a powerful means for such opportunities.

In his article Neil Payne suggested «Ten Tips for Effective Cross-Cultural Communication» [5].

1. Slow down, speak clearly and ensure your pronunciation is intelligible.
 2. Separate questions. Try not to ask double questions such as, «Do you want to carry on or shall we stop here?»
 3. Avoid negative questions. For example, the response to «Are you not coming?» may be «yes», meaning «Yes, I am not coming».
 4. Take turns. Cross cultural communication is enhanced through taking turns to talk, making a point and then listening to the response.
 5. Write it down. If you are unsure whether something has been understood write it down and check.
 6. Be supportive.
 7. Check meanings. Be an active listener. Summarize what has been said in order to verify it.
 8. Avoid slang.
 9. Watch the humor. When using humor think whether it will be understood in the other culture. For example, British sarcasm usually has a negative effect abroad.
 10. Maintain etiquette. Many cultures have certain etiquette when communicating.
- Effective communication skills are needed for the successful organization in the hospitality and tourism industry. Students will learn about the impact communication has on tourism. Social media sites allow users to share their travel experiences through

pictures, videos, and posts. Travel guidebooks offer detailed information about a particular destination. Television travel programs highlight various locations and give viewers tips and tricks on how to have the best travel experience. Advertising campaigns via brochures in the mail, TV ads, and website pop-up ads, continue to remind visitors of the benefits of travelling. Travel review sites such as TripAdvisor, allow users to review hotels, restaurants, and attractions in every country in the world.

A well-chosen material which is based on relevant texts and activities will help to form a wide range of skills for intercultural communication. Every activity should develop more than one skill. Authentic texts are used as a source of new vocabulary, the formation of communicative and reading skills. Thus, teaching English for Specific Purposes the students of «Tourism» will guarantee them professional self-realization in their future career.

Consequently, English remains a difficult language to master in spite of the fact that the Tourism sector can benefit enormously from it and it can revive interest in learning languages. We all agree with the statement that «...English for tourism is one of the most attractive areas of English for Specific Purposes (ESP) because, after all, all of us are tourists on various occasions nowadays» [4].

Література

1. Комунікативні методи та матеріали для викладання англійської мови: перекладено і адаптовано Л. В. Биркун, доцент Київського національного університету ім. Т. Шевченко. — Oxford University Press, 1998. — 48 с.

2. Ніколаєва С.Ю. Методика викладання іноземних мов в середніх навчальних закладах / С. Ю. Ніколаєва. — К.: Ленвіт, 2002. — 346 с.

3. Словник іншомовних слів / уклад. С. М. Морозов, Л. М. Шкарапута. — К.: Наук. думка, 2000. — 680 с.

4. Minodora Otilia Simion. The Importance Of Teaching English In The Field Of Tourism In Universities [Електронний ресурс] Режим доступу: http://www.utgjiu.ro/revista/ec/pdf/2012-02/23_simion%20otilia.pdf

5. Neil Payne. Ten Tips for Effective Cross-Cultural Communication. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.kwintessential.co.uk>

Кривич Н.Ф.

старший викладач

кафедри української мови і літератури

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»

КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК СКЛАДНИК УСПІШНОЇ КОМУНІКАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ЕКОНОМІСТІВ

Анотація. У статті розглянуті питання компетентнісного підходу як складової успішної комунікації у процесі формування навчально-пізнавальної діяльності студентів-економістів. Проаналізовані основні підходи вчених до визначення сутності компетентнісного підходу в системі освіти. Систематизовані основні підходи до визначення сутності комунікативної компетентності особистості.